

BügelHajema

Ruimte voor de leefomgeving

Beknopte natuurtoets Zuideind 8a Drouwenerveen

projectnummer: P000827

Onderwerp: Beknopte natuurtoets nieuwbouw loods

Datum: 18-02-2022

Inleiding

KADER

In verband met het voornemen een extra loods te bouwen op het erf aan het Zuideind 8a in Drouwenerveen wordt een planologische procedure doorlopen. Om de uitvoerbaarheid van het project te toetsen, is een beknopte natuurtoets uitgevoerd. Het doel hiervan is om na te gaan of aanvullend onderzoek in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb)¹ of het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid noodzakelijk is. Naast het raadplegen van bronnen is het projectgebied ten behoeve van de natuurtoets op 9 februari 2022 bezocht door een ecooloog van BügelHajema Adviseurs. De weersomstandigheden tijdens het veldbezoek waren: bewolkt, circa 9°C, droog en een matige wind.

PROJECTGEBIED

Het projectgebied bestaat uit een bosje en een gedeelte grasland op het terrein aan het Zuideind 8a (figuur 1). Het projectgebied wordt aan de noordzijde begrensd door een loods, aan de overige zijdes door grasland en aan de zuidzijde een gedeelte van een paardenbak. De loods bestaat uit baksteen en heeft een golfplaten dak. Tussen het bos en het grasland loopt een sloot. Verder staat aan de noordoostzijde van het bosje een kippenren. Bebouwing is niet in het projectgebied aanwezig.

De ontwikkeling bestaat uit de bouw van een nieuwe opslagloods direct ten zuiden van de huidige loods. Deze loods wordt enkele meters langer dan de huidige loods en komt hier circa 1 m van af te staan. Voor de ontwikkeling wordt het stuk bos gekapt, de sloot gedempt en wordt grond vergraven.

¹ De Wet natuurbescherming is op 1 januari 2017 in werking getreden en betreft zowel soortenbescherming als bescherming van (Europese) natuurgebieden.

Figuur 1. Locatie en huidige situatie van het projectgebied (rood) (bron kaartondergrond: www.ruimtelijkeplannen.nl)

Foto's 1 en 2. Impressie van het projectgebied op 9 februari 2022. Links het bos en de zuidgevel van de huidige loods. Rechts het aanzicht op het bos vanuit het zuidoosten.

Foto's 3-6. Linksboven het zicht op de noordoostzijde van de sloot. Rechtsboven het aanzicht op de sloot en het grasland ten zuiden van het bosje. Linksonder het aanzicht op het bosje en de huidige loods vanuit het westen. Rechtsonder het zicht op de sloot en het grasland met paardenbak vanuit het westen (foto's 9 februari 2022).

Soortenbescherming

Onderdeel van de Wet natuurbescherming is soortenbescherming van planten en dieren. Deze betreffen:

- alle van nature in Nederland in het wild voorkomende vogels die vallen onder de Vogelrichtlijn (artikel 3.1-3.4 Wnb);
- dier- en plantensoorten die beschermd zijn op grond van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn (artikel 3.5-3.9 Wnb);
- nationaal beschermde dier- en plantensoorten genoemd in de bijlage van de wet (artikel 3.10-3.11 Wnb).

Van deze laatstgenoemde groep beschermde soorten mogen provincies een zogenaamde 'lijst met vrijstellingen' opstellen (artikel 3.11 Wnb). Voor de soorten op deze lijst geldt een vrijstelling van de verboden genoemd in artikel 3.10, eerste lid van de Wet natuurbescherming.

INVENTARISATIE

Uit het raadplegen van de gegevens van de afgelopen 5 jaar in de Nationale Database Flora en Fauna² (© NDFF - 8 februari 2022, 16.52 uur) blijkt dat in de omgeving van het projectgebied diverse beschermde diersoorten bekend zijn. Het gaat om vogels met jaarrond beschermde nesten, zoogdieren, een reptiel (levendbarende hagedis), een vis (grote modderkruiper) en een dagvlinder-soort (grote weerschijnvlinder).

Het bosje bestaat uit enkele algemene boom- en struiksoorten, zoals zomereik, ruwe berk, gewone vlier, gewone es en hulst. In het grasland en in het bosje zijn verschillende algemene gras- en plantensoorten waargenomen. Dit zijn onder meer Engels raaigras, kleine brandnetel, paardenbloem en paarse dovenetel. De waargenomen soorten in de slootkanten zijn voornamelijk grassoorten en pitrus. In het water was tijdens het veldbezoek vrijwel geen watervegetatie aanwezig. De aangetroffen soorten duiden op voedselrijke omstandigheden. Uit de directe omgeving van het projectgebied zijn geen beschermde plantensoorten bekend (NDFF). Gezien de terreingesteldheid en voedselrijkdom zijn beschermde plantensoorten ook niet in het projectgebied te verwachten.

In het projectgebied zijn geen bomen aangetroffen met openingen, scheuren of holtes die geschikt zijn als verblijfplaats van vleermuizen. Verder is geen bebouwing op het terrein aanwezig. Aan de zuidzijde van de huidige loods, die grenst aan het projectgebied, zijn ook geen geschikte invlieg-openingen of besloten ruimtes aanwezig waar vleermuizen in kunnen verblijven. Het projectgebied is wel geschikt als foerageergebied voor vleermuizen, zoals laatvlieger en rosse vleermuis (NDFF). Het bosje is geen onderdeel van een doorgaande structuur van opgaande beplanting, waardoor het geen onderdeel zal zijn van een belangrijke vliegroute van vleermuizen.

In de directe omgeving van het projectgebied is een aantal waarnemingen gedaan van vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten (NDFF). Deze soorten zijn onder meer buizerd, ransuil en huismus. In en rond de bomen op het terrein zijn geen nesten of sporen, zoals braakballen en uitwerpselen, aangetroffen die duiden op de aanwezigheid van vogels met jaarrond beschermde nesten, zoals buizerd of uilen (NDFF). Tijdens het veldbezoek zijn meerdere huismussen gehoord die onder het dak van de huidige loods zaten. Deze loods is geschikt voor huismus om in te broeden.

Mogelijk vormt het grasland een klein onderdeel van het foerageergebied van vogels met jaarrond beschermde nesten als ransuil en buizerd (NDFF).

In de opgaande beplanting en watergang kan verder een aantal algemene vogelsoorten tot broeden komen, zoals houtduif en wilde eend. Nesten van deze soorten zijn alleen tijdens de broedperiode beschermd.

² Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). De NDFF is de meeste complete natuurdatabank van Nederland. De NDFF geeft informatie over waarnemingen van beschermde en zeldzame planten en dieren en bevat uitsluitend gevalideerde gegevens.

Het projectgebied biedt geschikt leefgebied voor een aantal algemene grondgebonden zoogdier-soorten, zoals haas en veldmuis (NDFF). Voor deze te verwachten algemene soorten geldt in de provincie Drenthe een vrijstelling van de verbodsartikelen van de Wet natuurbescherming bij ruimtelijke ontwikkelingen.

Uit de directe omgeving van het projectgebied is het voorkomen van de niet-vrijgestelde steenmarter, bever, eekhoorn en otter bekend (NDFF). In het projectgebied zijn geen bomen aanwezig met nesten van eekhoorn. Geschikt leefgebied voor otter en bever, zoals brede wateren met oevers met dichte vegetatie en struwelen, is niet aanwezig in het projectgebied. Verder zijn geen boomstronken of holtes aanwezig die geschikt zijn als verblijfplaats van otter. Verder zijn geen geschikte verblijfplaatsen voor steenmarter, zoals takkenrillen of houtstapels, op het terrein aanwezig. Tijdens het veldbezoek zijn ook geen sporen van steenmarter aangetroffen, zoals uitwerpselen of prooiresten. Steenmarter zal hooguit incidenteel in het projectgebied foerageren.

De sloot in het projectgebied is geschikt als voortplantingswater voor enkele algemene amfibiesoorten, zoals gewone pad en bruine kikker. Verder is het terrein voor deze algemene soorten. Voor deze algemene soorten geldt in de provincie Drenthe een vrijstelling van de verbodsartikelen van de Wet natuurbescherming bij ruimtelijke ontwikkelingen. Niet-vrijgestelde amfibieënsoorten zijn niet bekend uit de directe omgeving van het projectgebied (NDFF). In het projectgebied is ook geen geschikt voortplantingswater of leefgebied aanwezig voor de meer kritische niet-vrijgestelde soorten. Niet-vrijgestelde soorten zijn dan ook niet in het projectgebied te verwachten.

Er zijn waarnemingen bekend van de beschermde soort grote weerschijnvlinder (NDFF). Deze soort komt voor in bossen en bosranden met boswilg en grauwe wilg. Gezien de afwezigheid van deze soorten, is grote weerschijnvlinder niet in het projectgebied te verwachten. Overige beschermde soorten ongewervelden zijn gezien de inrichting van het terrein en/of het ontbreken van waarnemingen uit de directe omgeving (NDFF) niet in het projectgebied te verwachten.

Levendbarende hagedis komt voor in de omgeving van het projectgebied (NDFF). Geschikt leefgebied voor deze soort, zoals heide- en hoogveengebieden of structuurrijke ruigtes en graslanden, is niet op het terrein aanwezig. Deze en andere beschermde reptielensoorten zijn vanwege de inrichting van het terrein en/of het ontbreken van waarnemingen in de omgeving (NDFF) niet in het projectgebied te verwachten.

Grote modderkruiper is bekend uit de omgeving van het projectgebied (NDFF). Deze soort is waargenomen in wateren die niet in verbinding staan met de sloot op het terrein (> 1 km). Gezien de afstand tot de watergang waarin de soort is waargenomen en omdat deze niet in verbinding staat met de sloot op het terrein, is grote modderkruiper niet in het projectgebied te verwachten.

TOETSING

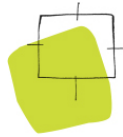
Als gevolg van de plannen zullen geen vleermuisverblijfplaatsen of jaarrond beschermde nesten van vogels verloren gaan. De loods met geschikte ruimtes voor huismus om een nest in te maken, blijft volledig behouden en beschikbaar. Wel moet buiten het broedseizoen van huismus worden gewerkt om verstoring tijdens de broedperiode te voorkomen. Dit betekent dat buiten de periode maart – augustus moet worden gewerkt. Wanneer buiten het broedseizoen van huismus wordt gewerkt, kunnen negatieve effecten op verblijfplaatsen van vleermuizen en jaarrond beschermde nesten van vogels worden uitgesloten.

Het projectgebied zal naar verwachting niet volledig ongeschikt worden als foerageergebied voor de te verwachten vleermuissoorten en vogels met jaarrond beschermde nesten die in het projectgebied foerageren. Bovendien is in de directe omgeving van het projectgebied in ruime mate alternatief en hoogwaardig foerageergebied voor de soorten aanwezig. Het erf rondom de huidige loods is met name geschikt voor huismus om te foerageren. Negatieve effecten op het foerageergebied van vleermuizen of vogels met jaarrond beschermde nesten treden als gevolg van de werkzaamheden niet op.

Voor de overige algemene vogelsoorten geldt dat, indien de werkzaamheden tijdens het broedseizoen worden uitgevoerd, in gebruik zijnde nesten van vogels kunnen worden verstoord of vernietigd. Dit is bij wet verboden. Vernietiging of verstoring van in gebruik zijnde nestplaatsen kan worden voorkomen door bij de planning en uitvoering van de werkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen. Een standaardperiode voor het broedseizoen is er niet; van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Voor de meeste vogels geldt dat het broedseizoen ongeveer van 15 maart tot 15 juli duurt.

Als gevolg van de ontwikkelingen kunnen enkele verblijfplaatsen van algemene amfibie- en zoogdiersoorten worden verstoord en vernietigd. Ook kunnen hierbij enkele exemplaren worden gedood. De te verwachten algemene soorten worden niet in hun voortbestaan bedreigd en vallen in de vrijstellingsregeling bij ruimtelijke ontwikkelingen van de provincie Drenthe. Voor deze soorten hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd. Wel geldt voor deze soorten de zorgplicht van de Wet natuurbescherming.

Voor de soortengroepen planten, reptielen, vissen en ongewervelden kunnen negatieve effecten op in het kader van de Wet natuurbescherming beschermde soorten worden uitgesloten doordat het projectgebied geen geschikt biotoop vormt voor deze soorten.

Gebiedsbescherming

Voor onderhavig projectgebied is de volgende wet- en regelgeving op het gebied van gebiedsbescherming relevant: de Wet natuurbescherming en de provinciale structuurvisie en verordening.

WET NATUURBESCHERMING

In de Wet natuurbescherming is de bescherming van specifieke natuurgebieden geregeld. Het betreft de Natura 2000-gebieden, die een internationale bescherming genieten. Plannen en projecten met negatieve effecten op deze gebieden zijn vergunningplichtig. Relevant daarbij is dat de Wet natuurbescherming een externe werking kent. Van externe werking is sprake als activiteiten buiten een Natura 2000-gebied van invloed zijn op de natuurwaarden in een Natura 2000-gebied.

NATUURNETWERK NEDERLAND

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen belangrijke natuurgebieden in Nederland en vormt de basis voor het natuurbeleid. Het NNN is als beleidsdoel opgenomen in de Nationale Omgevingsvisie (NOVI). De provincies zijn verantwoordelijk voor de begrenzing, ontwikkeling en bescherming van het NNN. De begrenzing en ruimtelijke bescherming van het NNN is voor provincie Drenthe uitgewerkt in de Omgevingsvisie Drenthe en de bijbehorende Provinciale Omgevingsverordening Drenthe. Het NNN in Drenthe kent geen externe werking.

INVENTARISATIE

Het projectgebied ligt niet in en grenst niet aan in het kader van de Wet natuurbescherming beschermde gebieden. Het meest nabijgelegen beschermde gebied betreft het Natura 2000-gebied Drouwenerzand dat circa 2,7 km ten westen van het terrein ligt. Het meest nabijgelegen gebied dat is aangewezen als NNN, ligt op een afstand van circa 200 m ten westen van het projectgebied.

Figuur 2. Locatie van het projectgebied ten opzichte van het dichtstbijzijnde NNN-gebied
(bron kaartondergrond: www.ruimtelijkeplannen.nl)

TOETSING

Het projectgebied ligt op relatief ruime afstand van het Natura 2000-gebied Drouwenerzand. Het projectgebied is gescheiden van het Natura 2000-gebieden door (water)wegen en agrarisch gebied. Gezien de afstand en de aard van de ontwikkeling zijn potentiële effecten op het Natura 2000-gebied door licht- of geluidsverstoring op voorhand uit te sluiten. Eventuele toename van stikstofdepositie als gevolg van bouwwerkzaamheden in de aanlegfase is op basis van de Wet stikstofreductie en Natuurverbetering vrijgesteld van vergunningplicht. De plannen bestaan uit de bouw van een enkele opslagloods. Hierdoor zullen in de toekomst geen extra verkeersbewegingen op het terrein plaatsvinden. Gezien de omvang van het project waarbij een enkele opslagloods wordt gerealiseerd naast een al aanwezige loods, wordt geen toename van stikstofdepositie boven 0,00 mol N/ha/jaar in stikstofgevoelige habitattypen van Natura 2000-gebieden in de gebruiksfase verwacht.

De ontwikkeling vindt plaats buiten het NNN. Gezien de terreinomstandigheden, de afstand tot beschermde gebieden, de inrichting van het tussenliggende gebied en de aard van de ontwikkeling, zijn met betrekking tot het voorgenomen project geen negatieve effecten op het NNN te verwachten.

Beschermde houtopstanden

De Wet natuurbescherming beschermt bos van minimaal 1.000 m² en bomenrijen van minimaal 21 bomen gelegen buiten de bebouwde kom.

INVENTARISATIE EN CONCLUSIE

In het projectgebied zijn beschermde houtopstanden aanwezig. Daarom moet een kapmelding bij de provincie Drenthe worden ingediend. Verder geldt een herplantingsplicht.

Conclusie

Voor dit project is op 9 februari 2022 een veldbezoek uitgevoerd en daarnaast zijn verspreidingsgegevens van beschermde soorten in en om het projectgebied uit de NDFF geraadpleegd. Op basis van het veldbezoek en de verspreidingsgegevens is een voldoende beeld van de natuurwaarden in het gebied verkregen om de toetsing aan de Wet natuurbescherming op te baseren. Nader onderzoek naar beschermde soorten of het aanvragen van een ontheffing voor de Wet natuurbescherming is niet nodig.

Wel moet bij de werkzaamheden rekening worden gehouden met het broedseizoen van vogels, waaronder huismus. Dit betekent dat buiten het broedseizoen wordt gewerkt, dus buiten de periode half maart tot en met augustus.

Een nadere analyse in het kader van de gebiedsbescherming van de Wet natuurbescherming of het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid is niet noodzakelijk. Het project heeft geen negatieve gevolgen voor de instandhoudingsdoelstellingen van natuurlijke habitats en soorten. Voor deze activiteit is daarom geen vergunning op grond van de Wet natuurbescherming nodig. De ontwikkeling is op het punt van provinciaal ruimtelijk natuurbeleid niet in strijd met de Provinciale Omgevingsverordening Drenthe.